

ต้นทุนและรายได้จากการปลูกสำรองร่วมกับยางพารา

การกำหนดและการประมาณการต้นทุนของการปลูกสำรอง

การกำหนดและการประมาณต้นทุนของการปลูกสำรอง 5 ต้น/ไร่ สำหรับค่ากล้าไม้กำหนดตามการจัดทำกล้าไม้ขนาดใหญ่ (กล้าไม้ปีที่ 2) ของอัตราราคางานต่อหน่วย สำนักมาตรฐานงบประมาณ สำนักงบประมาณ เท่ากับ 7.60 บาท/กล้า หรือคิดเป็น 38 บาท/ไร่ ค่าปลูกและขนย้ายกล้าได้รวมอยู่ในต้นทุนของการปลูกยางพาราแล้ว

การกำหนดและการประมาณผลตอบแทนของผลผลิตสำรอง

การกำหนดและการประมาณผลตอบแทนของผลผลิตสำรอง กำหนดภายใต้สภาพท้องที่และสภาพอากาศที่เหมาะสมกับการปลูกสำรองร่วมกับยางพาราในพื้นที่ปลูกยางพาราของภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด

การกำหนดและการประมาณผลตอบแทนของผลผลิตสำรอง ได้อ้างอิงข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกษตรกรที่ปลูกสำรองร่วมกับยางพาราในท้องที่เขาชะเมา จังหวัดระยอง โดยกำหนดให้ปลูกสำรองจำนวน 5 ต้น/ไร่ แทรกในระหว่างแถวสวนยางพาราที่ระยะปลูก 3 x 12 เมตร และมีการปลูกพืชเกษตรชนิดอื่นร่วมกับสวนยางพารา

กำหนดให้ต้นสำรองให้ผลผลิตมากติดต่อกัน 2 - 3 ปี และผลผลิตน้อยติดต่อกัน 1 - 2 ปี ปริมาณผลผลิตที่ได้คิดถัวเฉลี่ยให้เท่าๆกัน กำหนดโดยประมาณ 70 เปอร์เซ็นต์ของผลผลิตที่ได้จากข้อมูลการสัมภาษณ์

สำรองที่ปลูกร่วมกับไม้ยางพาราเริ่มให้ผลผลิตในปีที่ 7 แต่กำหนดให้เริ่มเก็บผลสำรองได้ในปีที่ 10 โดยเฉลี่ยได้ผลผลิตต้นละ 2 กิโลกรัม หรือ 10 กิโลกรัม/ไร่ และได้ผลผลิตเพิ่มขึ้นจนได้ผลผลิตสูงสุดคงที่ในปีที่ 20 เฉลี่ยได้ผลผลิตต้นละ 10 กิโลกรัม หรือ 50 กิโลกรัม/ไร่

กำหนดราคาขายให้เป็นราคาขายผลสดของเกษตรกรตามราคาประมาณการของปีที่ให้ผลผลิตมากซึ่งมีราคาค่อนข้างต่ำกว่าปีที่ราคาผลผลิตน้อยคือ 200 บาท/กิโลกรัม

ผลจากการประเมินต้นทุนและรายได้ของการปลูกสำรองร่วมกับยางพาราในแต่ละปี กรณีที่ขายผลผลิตที่ราคา 1 กิโลกรัมละ 200 บาท ได้ผลดังตาราง

ตารางแสดงต้นทุนและรายได้ของการปลูกสำรองร่วมกับยางพารา (บาท/ไร่/ปี)

ปีที่	ปริมาณผลผลิตจากการสัมภาษณ์ (กก./ต้น)	ปริมาณผลผลิตที่คาดว่าจะได้ (กก./ต้น)	ปริมาณผลผลิตที่คาดว่าจะได้ (กก./ไร่)	รายได้จากสำรองที่จะขายได้ (บาท/ไร่)	ต้นทุนการปลูกสำรอง (บาท/ไร่)	รายได้เพิ่มจากการปลูกสำรอง (บาท/ไร่)
1	0	0	0	0	38	-38
2	0	0	0	0	0	0
3	0	0	0	0	0	0
4	0	0	0	0	0	0
5	0	0	0	0	0	0
6	0	0	0	0	0	0
7	0.5	0	0	0	0	0
8	1	0	0	0	0	0
9	2	0	0	0	0	0
10	3	2	10	2,000	0	2,000
11	5	3	15	3,000	0	3,000
12	6	4	20	4,000	0	4,000
13	7	5	25	5,000	0	5,000
14	9	6	30	6,000	0	6,000
15	10	7	35	7,000	0	7,000
16	12	7	35	7,000	0	7,000
17	13	8	40	8,000	0	8,000
18	14	8	40	8,000	0	8,000
19	14	9	45	9,000	0	9,000
20	15	10	50	10,000	0	10,000
21	15	10	50	10,000	0	10,000
22	15	10	50	10,000	0	10,000
23	15	10	50	10,000	0	10,000
24	15	10	50	10,000	0	10,000
25	15	10	50	10,000	0	10,000

จากตารางจะเห็นได้ว่าเกษตรกรจะมีรายได้เพิ่มจากการปลูกสำรองร่วมกับไม้ยางพารา โดยจะเริ่มมีรายได้เพิ่มขึ้นในปีที่ 10 เป็นเงิน 2,000 บาท/ไร่/ปี และเกษตรกรจะมีรายได้เพิ่มขึ้นจนถึงปีที่ 20 จะมีรายได้เพิ่มขึ้นเป็น 10,000 บาท/ไร่/ปี จนถึงสิ้นสุดโครงการ อย่างไรก็ตาม การปลูกสำรองร่วมกับยางพาราจำเป็นต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของพื้นที่ปลูกและสภาพอากาศเป็นสำคัญ รวมทั้งการปลูกร่วมกับไม้ที่ไม่สูงมากกว่าสำรอง เพราะต้องให้สำรองได้รับแสงแดดอย่างเพียงพอ จะทำให้ต้นสำรองที่ปลูกในสภาพนี้จะมีลักษณะของลำต้นและทรงพุ่มสูงใหญ่ตามธรรมชาติ

การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการและเกษตรกรผู้ปลูกต้นสำรอง

ปัญหาและอุปสรรค

- 1) เกษตรที่มีที่ดินปลูกสวนยางพาราขนาดเล็กจะไม่สนใจปลูกสำรอง เนื่องจากต้องการรายได้หลักจากยางพารา
- 2) ในอดีตนี้ยางพารามีราคาสูง จึงไม่สนใจที่จะปลูกสำรองเป็นไม้เสริม
- 3) สำรองให้ผลผลิตไม่สม่ำเสมอ
- 4) ลูกสำรองเมื่อร่วงหล่นจะปลิวไปไกลทำให้เก็บยาก
- 5) สำรองเป็นไม้ที่ต้องการแสงแดดอย่างเพียงพอ ดังนั้นต้องพิจารณาเมื่อต้องปลูกร่วมกับไม้ชนิดอื่น

ข้อเสนอแนะของเกษตรกร

- 1) กรมป่าไม้หรือหน่วยงานที่ส่งเสริมจะต้องดำเนินการให้เห็นว่าการปลูกสำรองร่วมกับยางพาราทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้นจริง จึงจะทำให้เกษตรกรปลูกสำรองเพิ่มมากขึ้น
- 2) การส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกสำรองร่วมกับยางพารา ควรพิจารณาความเหมาะสมของสภาพท้องที่และสภาพอากาศ หากไม่เหมาะสมอาจทำให้ไม่ประสบความสำเร็จ

ที่มาของข้อมูล/ การสัมภาษณ์

- 1) รศ. มาโนชญ์ กุลพฤกษ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี
- 2) อาจารย์ทองจวน วิวัฒน์เจริญลาภ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี
- 3) นายจรรยา พงษ์ชีพ (ลุงดำ) จ.จันทบุรี
- 4) นายจิรัฐ ชุมแสง ณ อยุธยา บริษัท จันทบุรีผลิตผลเครื่องดื่ม จำกัด (J. HOUSE)